

VI KVINNOR

Nr 4

LÄS i detta nummer:

De sår vind . . .

Då skulle du ha varit
med om operationen!

Sydafrikas beundrans-
värda kvinnor

Dela bostad skäl till
sambekattning?

Kvinnor på Island nu
och för 1.000 år sedan

Förslaget om änkepen-
sion — är det rätt-
vist?

Kinesisk pedagogik

Fyllda femtio och in-
gen chans att få ar-
bete . . .

Novell, barnsida, kläder
m. m.

OMSLAGSBILDEN:

Retas lite kan man
väl alltid . . .

SYDAFRIKA:

De sår vind...

Den som sår vind, skördar storm, säger ett gammalt ordspråk och det bekräftas i hög grad av vad som i dessa dagar hänt och händer i Sydafrika och den reaktion, som väckts av regeringens våldsåtgärder mot de färgade inte bara i Afrika utan över hela Europa. Från de 150 byggnadsarbetarna på Årsta gärde, som på sin frukostrast ordnade ett protestmöte och uttalade »sin avsky och harm över blodsdåden i Sydafrika» till FN:s säkerhetsråd, som tagit upp förhållandena i Sydafrika på sin föredragningslista och i en resolution energiskt uppmanar sydafrikanska regeringen att överge apartheidspolitiken och vidta åtgärder avsedda att skapa harmoni mellan raserna.

Över hela vårt land antas en rad uttalanden och möten organiseras mot rasförföljelserna. Under riksdagens utrikesdebatt (30/3) gav utrikesminister Undén en översikt över läget i Sydafrika och uppehöll sig särskilt vid de brott mot de mänskliga rättigheterna och vanlig humanitet som i dessa dagar förövats mot landets färgade invånare. Han fick starka instämmanden från samtliga gruppledare. Årkebiskopen har talat i radio, SSU:s stockholmsavdelning har haft ett upplysningsmöte och samtliga ideella och poli-

tiska studentföreningar i Uppsala ett annat, som fyllde domkyrkan. Metalls representantskap i Stockholm gjorde vid sitt årsmöte ett protestuttalande mot rasförtrycket i Sydafrika, och uppmanade medlemmarna till bojkott av sydafrikanska varor. Lokalpressen är fylld av uttalanden från fackföreningar och olika slag av möten och sammanslutningar. »Massmorden på de färgade i Sydafrika har chockat världens samvete», förklarade Nehru inför indiska parlamentet.

Man skulle önska att medkänslan med de färgade kunde ta sig mer påtagliga uttryck än protester. Som

det yttrades vid ett möte: det är kanske ett billigt sätt att komma undan på, men man måste hålla protesten levande och göra sig beredd till betydligt större insatser i framtiden för dessa folk. En liten praktisk sak just nu är den internationella bojkotten av sydafrikanska varor. Ett annat naturligtvis kollekt till betryggande insamlingar. Pengar är ju en sak som alltid behövs. Det är bara det att det är så alltför litet inför det lidande som tillfogas oskyldiga människor och skammen som vi känner över att vara vita och stå som åskådare till denna fruktansvärda urladdning alltför stor.

Hur skall framtiden bli? Det är säkert många med undertecknad som inte kan glömma Alf Martins sista ord efter gårdagens radio-rapport: *Vad som sås i dessa dagar kan hastigt mogna till en fruktansvärd skörd.* 7/4 1960 S. F.

FREDSHANDLINGAR

I nr 7 av Vi Kvinnor för 1959 berättade vi om den vakthållning, dag och natt som inletts den 1 juli 1959 vid Fort Detrick, basen för biologisk krigsföring i USA. Denna vakthållning av ett antal pacifister pågår alltså utan uppehåll. Mer än 700 personer har nu deltagit. Man står två timmar i sänder i tyst meditation som ett vittnesbörd mot bakterievapnen. Fler och fler människor har instämt i denna aktion genom budskap och genom att själva

deltaga. Den civila och militära personalen vid basen liksom befolkningen i den närliggande staden Frederick har fått en viss respekt för dessa uthålliga fredsarbetare.

Vi berättade också om en protestaktion vid robotbasen i Nebraska. Sju av de deltagande har nu avtjänat fängelsestraff på sex månader. Den sista som frigavs hade lämnat man och barn för att gå i fängelse men, sade hon, fängelse är ett ringa pris att betala om man vill försöka rädda alla barn i världen.

I England har demonstrationer ägt rum vid robotbasen i Harrington. Sammanlagt 82 personer arresterades och dömdes till två månaders fängelse för att ha stått i vägen för trafik. De förklarade sig skyldiga och vägrade att betala böter men frigavs tills vidare efter fyra dagar i fängelset. Protestmarscher och vakor har förekommit på flera håll i England. Den 3 januari stod 500 personer utanför amerikanska ambassaden i London och krävde förbud mot atom- och vätebomber. Porten var låst men man lyckades sticka in en petition adresserad till president Eisenhower.

Fredshandlingarna fortsätter. Vi återkommer.

Finska byggnadsarbetareförbundet

instämmer i Kungälvkonferensens appell om allmän och total avrustning.

Den 14 mars mottog dr Andrea Andreen följande brev:

»Finlands Byggnadsarbetarförbunds förbundsstyrelse har behandlat den appell för avrustning som antogs av den internationella kvinnokonferensen i Kungälv den 10—12/12 1959. Samtidigt som förbundsstyrelsen godkände appellen, vill den meddela att saken motsvarar de strävanden och krav för vilka vårt förbund alltid verkat.

Vårt förbund önskar all framgång för konferensens appell och kommer å sin sida att också i fortsättningen göra allt som står i dess förmåga för genomförandet av den allmänna avrustningen.

Med hälsning

Aarne Saarinen
ordförande

Aarno Virtanen
sekreterare»

ASTRID PETTERSON:

Då skulle du varit med om operationen...

Vi måste skakas och ruskas, för att få veta att vi är människor. För att få veta detaljerna om det Helvete vi själva har släppt löst.

Det kom oss oförberett uppå, när Kurt Andersson refererade ögonvittnes, barnets berättelser i Japans rödbok »A-bombens barn».

Radiotjänst har så ofta sagt så som slaktaren sa, när han gick till grisen med snaran: Detta är inte farligt! I god tro, detta är inte farligt, i tro att kunna finna något i Kurt Anderssons resonemang, som kunde ge också tvivlaren ett uns av hopp, satte jag på radion. Det är bättre att skakas och ruskas — än att överraskas. Bibelns ord om beredskap, när dagen och stunden kommer med blixst från himlen, läste Kurt Andersson och barnaröster för oss måndagen den 28 mars.

Jag tänker ta telefon nu och ringa till bondmororna, som utanför biograflokalen, där de sett filmen »På stranden», förhoppningsfullt påstod, att läkarna kan finna på »nån sorts medicin». Ögonen går att blunda med. Filmen går att kalla överklighet och dikt. Radion går att stänga av. Bondmororna kan svara mej i dag, att de är för känsliga för att höra på sånt när de ska sova. Verkligheten står dock kvar.

Jag ska berätta en sann historia ur livet för bondmororna: Jag var på ett stort kalas tillsammans med en sjuksyster och en nyopererad strumapatient. Västerborn hade opererat, men tanten var gammal och något brast. Västerborn räddade livet genom att på minst tjugo ställen hämta upp blodkärl som krympt neråt. Sköterskan vid bordet ville se om det var sant. Ingen trodde det var sant. Den gamla damen blottade sitt bröst.

En ännu finare dam talade om det ofina i att visa sånt.

— Då skulle du varit med om operationen, så hade du fått veta att livet är värdefullare än känslorna, sade den nyopererade.

Ungefär detta sa alla barn som läste om sina minnen från Hiroshima. Konstigt nog, ingen nämnde hat mot den makt som skickat bomben. Eller Kurt Andersson hade valt just de stycken som inte nämnde Amerikas namn. Alla, som varit reflekterande barn vid den röda kulans ankomst, talade om krigets omänsklighet. Ingen tillfällighet att Japan aldrig kommer att forska, aldrig kommer att skaffa atombomber. Japan ger ut sin röda bok. Alla överlevande skolbarn från Hiroshima har fått skriva hur de minns.

Låt de 300 tusen offren tala, menar Japan. Låt tystnaden tala, menar vi svenskar.

Icke något med oss jämförbart land avstår att skaffa atomvapen, säger våra militärer. Frågan är inte bedömlar utom för expertis. Man frestas säga som strumapatienten: Du skulle vart med om operationen. Endast den kan vara expertis!

— Jag såg hur de döda flöt på floden. Jag letade efter far och mor. Jag sprang till bron. Där låg så många döda. Jag ropade på mor. Det är många år sen nu, men jag gråter än.

Vi vill ha Kurt Anderssons »A-bombens barn» i repris. På tid strax efter sjunyheter, när ingen hinser stänga av. Vi vill ha den i stället för Ulla Lidmans bibelläsning och bön på morgonen. Vi har svårt att höra hennes förställda röst. Hon har talat i riksdagen om nödvändigheten av svenskt atomvapen. Vi ska kunna avskräcka. Vi ska bara ha eldkulan från himlen till att avskräcka.

När stormakterna förfogar över bomber som trettio gånger om kan ta död på jordens befolkning?

Människan har bara ett liv att ta död på. Bara ett som vi vet om. Är Ulla Lidman-Frostenssons Gud rättvis, vill han inte ha sådana liv i sin himmel som har förlösat sin jordevandring så. Vi skapades ju till Guds avbild? Före syndafallet hade också kvinnan del i det förnuft som Gud bläste i hennes näsa. Det var en lång tid före syndafallet. Minst sex tusen år, säger ar-

Stöd bojkotten mot

Sydafrikanska varor!

keologerna. Kanske vi ska ta också detta symboliskt. Just nu sker kvinnans stora syndafall. Den upplysta jämställda kvinnan förlitar sej till läkarens medicin. Något som ska bota ondskan? Förnuft kunde bota ondskan, om vi finge lära oss att det var därför vi fick förnuft.

Jag bandade Kurt Anderssons program. Jag trodde jag skulle kunna skriva av det, när jag vaknade. Jag orkar inte höra det en gång till. Jag somnade aldrig. Natten ljusnar mot mig. Jag ska gömma bandet. Ta min apparat med härnäst jag ska möta militärer och diskutera vårt »försvar».

*

Förflyttad till den 29 mars. Olle Garbinus, Jönköping, berättade i skolradio om ett möte med spetälskesjukhuset. En polsk kvinnlig läkare. Hon har upp till femhundra patienter på en sal. Hon är ensam läkare. Hon fotograferar läkningen för alla patienter var tredje månad. För mikroskopiska undersökningar i journal. Hon har tusen patienter varje vecka på öppen vård. Hon har rent och snyggt och välorganiserat.

Där kommer människoförnuft till sin fulla rätt. Där skulle den störste tvivlare knäppa sina händer och tacka för inneboende kraft i en kvinnokropp. Där har man rätt att tala om Kristi efterföljare.

Låt oss få sådan morgonandakt!

I dag! Medan vi vandra! Låtom oss hjälpa varandra! Lots hustru blev en saltstod, därför att hon vände sig om. Vi har andra problem nu än på patriarkernas tid. Vi har också andra medel både till förstörelse och till läkedom. Vi står vid skiljevägen Himmel eller Helvete.

Det kostar femton kronor att bota en spetälsk. Var finns vårt förnuft om vi tror att vi kan vinna världens respekt genom att skrämma med bomber?

Ulla Lidman-Frostensson! Hur kan man skrämma i den gode Gudens namn?

Rosenberg, Harplinge den 29/3 1960
Astrid Pettersson

Den av LO proklamerade bojkotten mot sydafrikanska varor är en sak som framför allt angår husmödrarna, de som står för hemmens inköp. Därför är det viktigt att vi inte försummar något tillfälle att tala med kvinnorna om denna bojkott och hur betydelsefullt det är att den blir verkligt effektiv. Och talar om för dem att det är på hemställan från de fackliga organisationerna i Sydafrika som bojkotten kommit till stånd som protest mot den sydafrikanska regeringens omänskliga raspolitik.

Vilka sydafrikanska varor är det då som brukar saluföras här i landet? *Färskt frukt, fruktkonserver och viner.*

Om man, när man köper frukt, inte ser någon ursprungsbezeichnung, ska man fråga personalen varifrån frukten kommer för att vara säker på att det inte handlar om sydafrikansk sådan.

Vindruvor: nästan alla vindruvor som f. n. säljs i handeln är sydafrikanska — alltså avstår vi från

druvor. Priserna är f. ö. i sig själva nog för att avskräcka från köp...

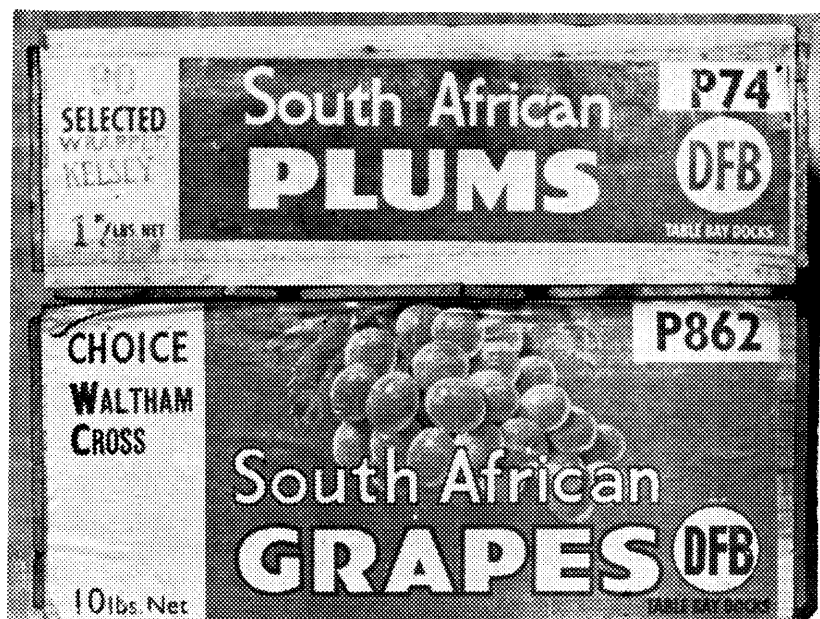
Apelsiner: de sydafrikanska är märkta »Outspan» på lådorna och omslagspapper. Om ni inte ser lådan och omslagspapperen är avlägsnade så förvissa er om att det inte är fråga om sydafrikanska apelsiner innan ni köper!

Vidare kommer *äpplen, päron, meloner, plommon och persikor* från Sydafrika. Fråga personalen om ursprunget innan ni köper!

Mycket av den konserverade frukten kommer från Sydafrika. I regel är ursprungslandet angivet på burken, men om ni är osäker så fråga butikspersonalen!

Följande *rödviner* finns i Systemets butiker: Chateau Libertas, Vlakkenberg och Roodeberg och följande *vitviner*: La Gratitude, Witsenberg och Nederburg. Ett sydafrikanskt *starkvin* dessutom: Cap Constantia.

Detta är upplysningar som man lämnat i pressen och som vi är

Bland frukt som kommer från Sydafrika märks plommon och druvor. Det är inte säkert att etiketterna finns med — fråga då för säkerhets skull butiksbiträdet om varifrån frukten kommer.

Varor vi inte köper: Blandad frukt med beteckningen SAFARI BRAND eller SOLAR. Dessa sydafrikanska märken förekommer i många svenska butiker, likaså KOO-marmeladen, som vi inte ett ögonblick skall inbilla oss kommer från Kooperativa Förbundet — den kommer från Sydafrika!

Solidaritet med Sydafrikas folk

SKV-avdelningen i Bromma, Stockholm, beslutade på ett möte i februari att i samband med Internationella Kvinnodagen den 8 mars sända en hälsning till de sydafrikanska kvinnorna. En insamling företogs på mötet som inbringade 210 kr. Beloppet sändes till den juridiska försvarsfond som i samband

säkra på att alla kvinnor håller i minnet.

Det är inte så mycket vi kan göra för de piskade och hunsade urinvånarna i Sydafrika. Men låt oss göra det lilla vi kan — protestera mot skändligheterna och se till att bojkotten mot sydafrikanska varor blir hundra procentigt effektiv. Det är kvinnorna, husmödrarna, som i första hand bär ansvar för att så sker!

med de stora rättegångarna mot de färgade kvinnorna 1958 organiserades i Sydafrika. Med slantarna följde ett brev, som hade följande lydelse:

Kära vänner!

Nästan varje dag skriver vår press om de afrikanska kvinnornas dramatiska kamp för elementära mänskliga rättigheter.

Vi upprörs över att era modiga kvinnor kastas i fängelse och utsätts för brutal behandling av polisen och över att de skiljs från sina familjer trots att de ofta har spädbarn att amma och sköta om.

Vi läser om den orättvisa jordfördelningen, om att det afrikanska folket sällan äger rätt att bruka jorden i sitt eget land och om de orättvisa och ofta brutala arbets-

förhållandena, om de godtyckliga och hänsynslösa passlagarna, om rasdiskriminering och om undertryckande av pressfriheten.

Vi får också meddelanden om regeringens skarpa apartheidpolitik och om den ökade inskränkningen av mänskliga rättigheter.

I alla läger här i Sverige växer opinionen mot kolonialism och rasförtryck och för det afrikanska folkets självbestämmanderätt.

Såsom medlemmar av den svenska avdelningen av Kvinnornas Demokratiska Världsförbund vill vi till er, afrikanska kvinnor, uttrycka vår djupaste sympati och beundran för er tappra kamp och vi önskar er styrka och mod att fortsätta den.

Brommaavdelningen av
KVD:s svenska sektion.

*

(I ett tackbrev som anlände i början av april från Johannesburg heter det att »Det stöd vi mottager från hela världen är mycket uppmuntrande både för oss som organiserar Fonden och för de anklagade själva, till vilka vi skall vidarebefordra ert brev. Ni kommer i fortsättningen att erhålla den nyhetsbulletin vi från tid till annan utger för att hålla dem som understöder oss informerade om processens gång.»)

Sydafrikas beundransvärda kvinnor

Av Elsie Beeching

Bojkotten mot sydafrikanska varor genomförs på begäran av sydafrikanska kvinnorna. Här ses en grupp kvinnor vid ett möte rösta för att bojkotten rekommenderas.

SEDAN 1948 ÄR DEN SYDAFRIKANSKA regeringen i färd med att införa ett alltmer komplicerat system av raslagar som samtliga vilar på »apartheid»-principen, d. v. s. på rasåtskillnaden, och inte har något annat ändamål än att skaffa guld- och diamanmonopolen och de vita plantageägarna billig arbetskraft. Så finns det zoner där raserna är strängt avgränsade från varandra eller där negerbefolkningen sammanföres efter geografiska synpunkter eller där den senaste sorten av dessa »ghetton» praktiseras: de s. k. bantutowns, där de infödda angivligen förfogar över självbestämmanderätt... Genom bantu-skollagarna skapade man ett särskilt, mindervärdigt undervisningssystem för de färgade.

Vi erinrar oss den uppseendeväckande högförräderiprocessen 1958, då kvinnor som vägrat efterkomma förordningen om passvånget ställdes inför domstol. I dessa dagar, då den sydafrikanska regeringen under trycket av den vrede som morden på försvarslösa demonstranter frambesvurit inte bara i Afrika men i hela världen, sett sig tvingad att åtminstone temporärt upphäva passvånget, är det intressant att erinra sig att det just var de sydafrikanska kvinnorna som började organisera stormen mot det skändliga passvånget. Först var det endast männen som måste bära pass, men när så passvånget utsträcktes att gälla även kvinnorna stötte myndigheterna på hårdnackat motstånd. Hur starkt detta kvinnornas motstånd varit och är, därom vittnar de otaliga masshäktningar av kvinnor som under det senaste året ägt rum.

Och den sydafrikanska befolkningens modiga kamp går vidare. Det är negrer, mestizer, indier och demokratiskt sinnade vita som eftersträvar ett framstegsvänligt samhälle utan rasdiskrimineringar. Bland aktioner under senare tid kan nämnas bojkottrörelsen mot företag som på något sätt godkänner regeringens raspolitik. Så t. ex. vägrade man att köpa potatis som protest mot att afrikaner med våld drevs till arbete på potatisfälten.

I dag, då genom tillkomsten av nya industrigrenar negerbefolkningens roll i Sydafrikas ekonomiska liv oavbrutet växer, har deras kamp mot »apartheid» trätt in i sin avgörande fas. De färgade kämpar desto beslutsammare som de är säkra på de andra afrikanska folkens aktiva solidaritet. Men också det allmänna ogillande som FN:s politiska utskott i november förra året uttalade över den sydafrikanska regeringens raspolitik har stärkt dem i deras kamp.

I hela Sydafrika har kvinnornas proteströrelse under de senaste månaderna fått avsevärd omfattning och med varje ny aktion mot orättfärdigheterna växer antalet deltagare. Därför har parollen »Makabongwe Amokosikazi» (»tack vare kvinnorna») blivit till ett samlingsrop för alla afrikaner i kampen mot rashetsen och de vitas herravälde.

»Hur länge skall vi ännu tåla de infödda kommissariernas skändliga åtgärder?» utropade nyligen en kvinna på ett möte i Durban. (De infödda kommissarierna är lokala tjänstemän som satts att sköta negerbefolkningens angelägenheter.) »Hur länge skall vi ännu bevittna att våra barn går under och dör av hunger?» »Hellre dö än underkasta sig sådana betingelser!»

Men Sydafrikas underbara kvinnor dör inte. De sätter sig till motvärn. Även om polisen går till attack mot dem med batonger och tårgas, med eldvapen eller tanks, så låter de inte skrämman sig. Varken långvariga fängelsestraff eller höga bötessummor eller hotet om att bli bortförda till något koncentrationsläger i öknen förmår skrämman dem. För varje häktad stiger hundra nya kämpar fram.

Till kommissarien för distriktet Ixopo kom nyligen 366 delegater, för att på vägnar av kvinnor i 11 distrikt framföra sina klagomål. De väntade tålmodigt, många försjönk i bön medan de mekaniskt flyttade pärlorna i rosenkransen mellan fingrarna. De blev häktade och ställdes inför valet att antingen ta 4 månaders fängelse eller betala 35 pund i böter. Enhälligt beslöt de att ta fängelsestraffet och nästa morgon anmälde sig 230 andra kvinnor som av solidaritet också ville gå i fängelse. I spetsen för dem stod vice ordföranden i Afrikanska nationalkongressens kvinnoförbund, läkaren fru Mncadi.

Vad var det kvinnorna beklagade sig över? Hungerlöner, höga skatter, slavarbete, passvånget! Under förevändning att afrikanskorna enligt lagens bokstav är omyndiga vägrade kommissarien att lyssna till dem och uppmanade dem att gå hem till sina familjer igen. De vägrade och

Kvinnorna spelar en mycket aktiv roll i kampen mot raspolitiken. Här en av de många kvinnodemonstrationer som under det senaste året genomförts främst mot passtvånget. Hundratals och tusentals kvinnor har fängslats för sitt resoluta uppträdande mot raspolitiken.

föredrog fängelset. En vecka senare blev de försatta i frihet. När de kom ut ur fängelset i Pietermaritzburg hade en stor människomassa samlats som jublande hälsade dem.

»I fängelset uppförde sig kvinnorna strålande», sade senare fru Mncadi. »Aldrig förr har jag bevitnat en så oböjlig beslutsamhet att tjäna frihetens sak. Inte det ringaste tecken på nedstämdhet. Alla förslag från männens sida att man skulle betala böterna i stället tillbakavisades av kvinnorna. Fem av de frigivna gjorde sina män bittorra förebråelser för att de förrått dem!»

Sådan är den anda som i dag besjälar de afrikanska kvinnorna och som gör att Elisabeth Mafekeng och hundratusenden andra är beslutna att kämpa till den slutliga segern nåtts.

Solidaritetsyttringar för de afrikanska kvinnorna

Elisabeth Mafekeng! Hennes namn gick nyligen genom världspressen. Hon är ordförande för de afrikanska livsmedels- och konservindustriarbetarnas fackförening och mor till 11 barn. Hennes »förbrytelse» består i att hon kämpar för ett bättre liv åt sitt folk och sina arbetskamrater. Polisen hade omringat hennes hus i Pearl med tanks, men hon

lyckades fly och tog sig över till Basutoland, 100 svenska mil från hemorten. Nu är hon förbjuden att komma tillbaka till Pearl — hennes närvaro där skulle störa »lugnet och ordningen» hävdar myndigheterna.

Vid sin ankomst till Basutoland bereddes Elisabeth Mafekeng ett festligt mottagande av studenterna vid universitetet. Nästa dag kom invånarna från närliggande trakter för att hälsa henne och hennes barn välkomna. Och de mest noggranna säkerhetsåtgärder har vidtagits för att inget ont skall hända henne.

De behöver vår hjälp

En del SKV-avdelningar har sänt oss pengar och bett oss vidarebefordra dem till de sydafrikanska kvinnorna och barnen. Andra skriver och frågar om vi kan förmedla pengar till dem. Det kan vi — vi har flera gånger tidigare sänt pengar till försvarsfonden i Johannesburg, senast i mars då vi översände Brommaavdelningens gåva. Tackbrev och kvitto på pengarna har redan kommit från Johannesburg. Ni kan alltså sända pengar till SKV på postgiro nr 51323 — skriv *Solidaritetsfonden* på talongen. Redovisning kommer att ske i denna tidning.

Och så glöm inte att det är kvinnorna det hänger på om bojkotten mot sydafrikanska varor skall bli verkligt effektiv!

Konfektions-, sko- och hattarbetarna i New York samman med husmödrar från olika politiska och religiösa riktningar spred nyligen flygblad undertecknade av »Amerikanska kvinnors grupp» och sände en delegation till Sydafrikanska unionens generalkonsul för att protestera mot polisens brutala uppträdande mot de afrikanska kvinnorna.

I uttalandet hette det bl. a.:

»Vi amerikanskor beundrar och stöder Sydafrikas tappra kvinnor, som så modigt försvarar sin värdighet, sin frihet och sina barns framtid. Deras modiga uppträdande är för alla demokratiskt sinnade amerikanska kvinnor en sporre till bekämpande av rasdiskrimineringen här i Förenta staterna.

Vi besvär er regering att sätta stopp för de oerhörda brutaliteterna, som är en utmaning mot all social rättfärdighet och kränker människovärdet och samtliga principer i FN-deklarationen om de mänskliga rättigheterna. Vi uppfordrar USA:s regering och Förenta nationerna att vägra den sydafrikanska regeringen, som bygger sin politik på 'apartheid-principen', varje form av finansiellt och moraliskt stöd.»

Ledningen för den fackliga landsorganisationen i Tyska demokratiska republiken har inbjudit Elisabeth Mafekeng och hennes 11 barn att i sommar tillbringa ferierna i TDR.

Delad kostnad skäl till sambeskattning

Vem avgör vad som är vad?

Sambeskattningen skall revideras, eller rättare sagt lappas på litet grand, enligt ett förslag som finansministern framlagt för riksdagen. Någon genomgripande förändring är det inte fråga om — i stort sett blir allt vid det gamla. En verklig nyhet innehåller dock förslaget: sambeskattning skall tillämpas också för dem som icke är gifta men lever i ett äktenskapsliknande förhållande!

Hur finansministern tänkt sig klara den biffen vet vi inte, det framgår inte av pressreferaten om han närmare redogjort för sina planer i det avseendet. Men man miss-tänker starkt att han här tagit sig vatten över huvudet.

För det första: Är det vanligt att två människor som lever i »äktenskapsliknande förhållande» till varandra (med termen avses väl här sexuellt umgänge med varandra) utan att vara gifta avstår från att sammanviga sig *på grund av sambeskattningen*? De fallen är säkert lätt räknade.

För det andra: Är det någon som tror att de i februari nästa år kommer att i deklarationsblanketten besvara frågan om civilstånd med bokstaven g (gift)? Vi tror det inte. Hur ska då finansministern bära sig åt? För det kan väl inte räcka med att kontrahenterna bor på samma adress för att av taxeringsmyndigheterna bli tvångstaxerade som gifta? Skall man ta polis, grannar och bekantas bekanta till hjälp för att utröna om det är fråga om »äktenskapsliknande förhållanden»?

Man skulle kunna finna något förnuft i det här förslaget om vederbörande i andra viktiga sammanhang, dvs. när det är fråga om *rättigheter*, betraktades som gifta.

*Den blomstertid nu kommer med lust och fägring stor:
Nu nalkas ljuva sommar, då gräs och örter gror.
Den blida sol uppvärmer allt vad har varit dött;
Då hon oss skrider närmar', blir det på nyo fött.*

ISRAEL KOLMODIN (År 1695)

Om de t. ex. vore berättigade till arv efter varandra, om hon vid hans eventuella fränfälle betraktades som änka, med rätt till den familjepension som eventuellt utgår efter honom, osv. Men det är ju inte fallet.

Och därför att två människor av olika kön bor under samma tak och kanske till och med sover i samma säng är det ju inte säkert att de därför har gemensam ekonomi. Även om de båda hjälps åt att betala hyran. Men det gör ju också två syskon som bor tillsammans...

Det brukar sägas att man inte ska stifta lagar som inte har stöd i allmän rättsuppfattning, därför att sådana lagar efterlevs inte. Idén med sambeskattning av även icke gifta

som lever samman och har sexuellt umgänge med varandra synes oss vara just en sådan lag som man ska akta sig för. Den allmänna rättsuppfattningen godtar inte att folk ålägges förpliktelser utan att ha de rättigheter som andra med liknande förpliktelser har. Därför kommer vederbörande att vägra efterleva lagen, dvs. deklarerar som om de vore gifta. Det kommer att ge taxeringsmyndigheterna ett så enormt arbete att det man eventuellt kan få in i merinkomster till statskassan på arrangemanget går åt till administrationen. För att inte tala om tisslet och tasslet, när man ska avslöja huruvida det är fråga om »äktenskapliga förhållanden» eller inte.

Finns konfektion

står på en hög nivå, därom vittnar dessa modeller som verkligen är ovanligt tilltalande. Den söta klänningen härövan är i mörkblå terylene, ett härligt material därför att det alltid ser så fräscht ut. Det vinner ju också allt mer och mer terräng och i enfärgat som den här modellen visar är det faktiskt användbart också till fest.

Den ljusa klänningen t. h. är i smidigt ylletyg, en typisk mellanklänning som säkert inte blir för varm i denna kyliga vår. Det man särskilt fäster sig vid är bystskärningen, de infällda fickorna och den knappförsedda »isättningen», som möjliggör kragens generösa långa linje, en detalj som är smickrande för de flesta.

Båda modellerna kommer från *Finnska Andelspartiaffärens konfektionsmodeller*.

Förslaget om änkepensionen:

Är det rättvist?

Änkornas ekonomiska situation har stötts och blötts i årtionden. Från kvinnoorganisationernas sida har åtskilliga uttalanden med krav om en hygglig änkepension gjorts. Och nu föreligger äntligen i riksdagen en proposition i ärendet som kommer upp till behandling i vår.

Förslaget går kort och gott ut på att den som efter den 1 juli detta år blir änka och själv uppnått 50 år får *utan behovsprövning* en årlig pension på 2.750 kr om året.

Den som blev änka under det sistförflutna året — alltså någon gång mellan 1 juli 1959 och 30 juni 1960 — och vid makens frånfälle uppnått 50 år får två tredjedelar av den summan, alltså c:a 1.833 kr och inföll makens dödsfall under tiden 1 juli 1958—30 juni 1959 blir beloppet en tredjedel av full pension, c:a 917 kr.

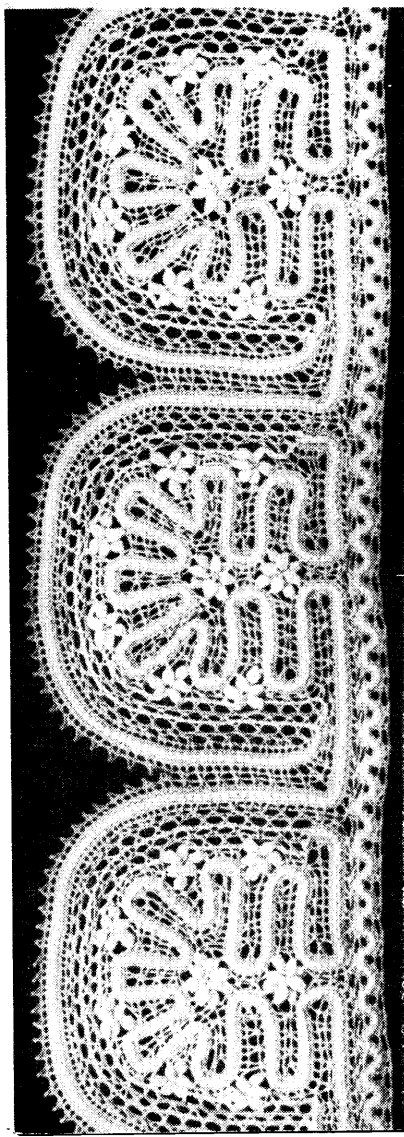
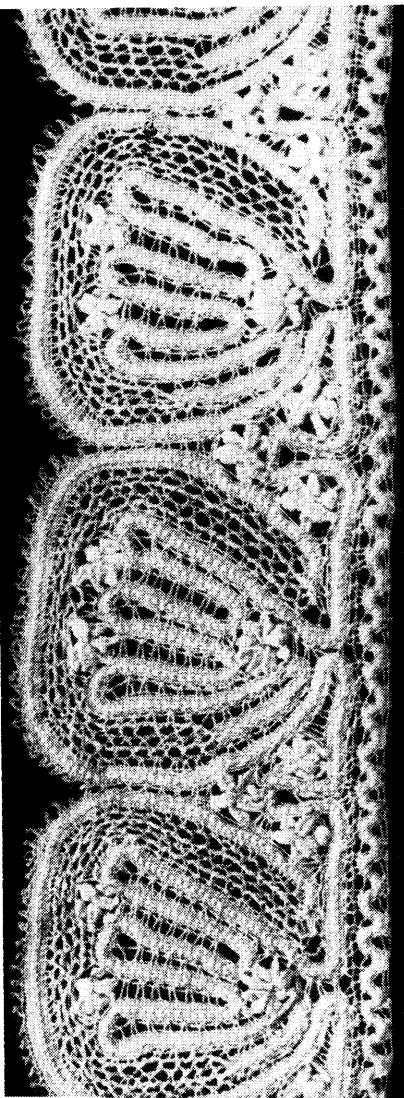
Men de som blivit änkor tidigare, hur blir det för dem? Ja, någon icke behovsprövad pension kan de enligt förslaget icke få, och såvitt man kan utläsa av pressens upplysningar i ämnet gäller för dem också i fortsättningen att de, för att ens komma i åtnjutande av den *behovsprövade* änkepensionen, vid makens frånfälle måste ha uppnått 55 års ålder.

Behovsprövad änkepension, det innebär att beloppets storlek avhänger av hur hög den egna inkomsten är. Överstiger den 4.300 kr om året får änkan inte ett öre i pension. 4.300 kr om året — det är 82:70 i veckan det! Vid den svindlande inkomsten är alltså rätten till änkepension fullständigt förverkad!

Vad är nu detta? Om man skall gå på linjen med icke behovsprövad änkepension, varför i all rimlighets namn skall då en del av änkor i berörda åldrar uteslutas från den rätten? När exempelvis den nya folkpensioneringslagen trädde i kraft 1948 var det ju inte bara de som efter den 1 januari det året uppnådde pensionsåldern som blev delaktiga av den avsevärda förbättring den nya lagen innebar utan naturligtvis *samtliga* folkpensionärer, oavsett när de inträtt i pensionsåldern. Och den behovsprövade delen av folkpensionen — bostadstillägget — fick alla de vars ekonomiska situation var sådan att de var hänvisade till att i huvudsak existera på folkpensionen, förutsatt naturligtvis att de ansökte om det. Ty

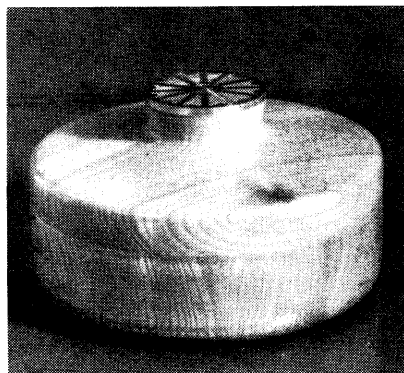
Forts. å sid 19

Tjeckoslovakiskt konsthantverk

Nyiigen avslutades på Nordiska museet en utställning av tjeckoslovakisk folkkonst. Stockholmarna hade möjlighet att under mer än sex veckor i två smakfullt inredda rum lära känna inte bara den gamla tjeckiska och slovakiska folkkonsten utan också en målmedveten vidareutveckling av dess traditioner. Nyttan och betydelsen av utställningen kom framför allt till uttryck i publikens levande intresse och den gynnsamma kritiken i pressen. Det är omöjligt att på dessa sidor för läsarna ge en fullständig bild av bredden på denna utställning utan vi får nöja oss med att bjuda på några smakbitar.

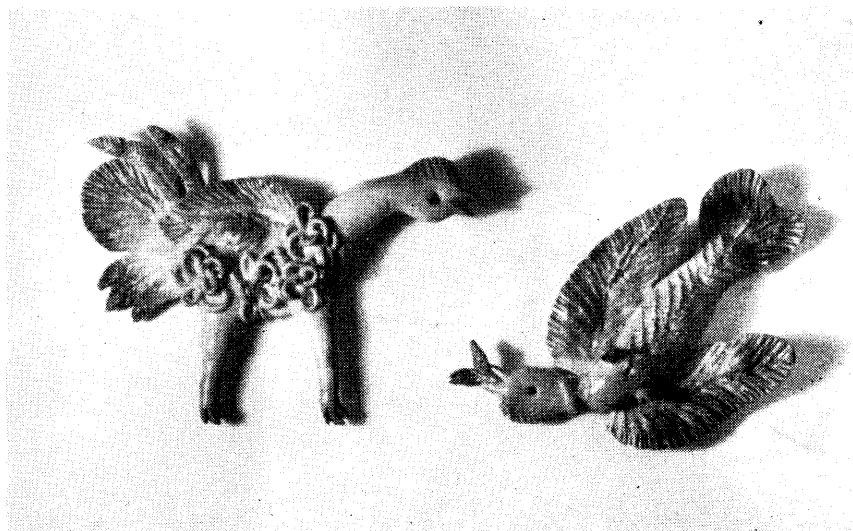
Askens enkla skönhet vittnar om en utvecklad träbehandling och formgivning. I Tjeckoslovakien är trä — liksom keramik, som ni också ser exempel på här intill — ett mycket omtyckt material. Tjeckiska och slovakiska konstnärer utgår ofta från gamla folkmönster och erfarenheter. Därigenom utvecklar de en gammal tradition.

Om en uppmärksam UTSTÄLLNING

berättar i ord och bild

MIRA PETROWSKA

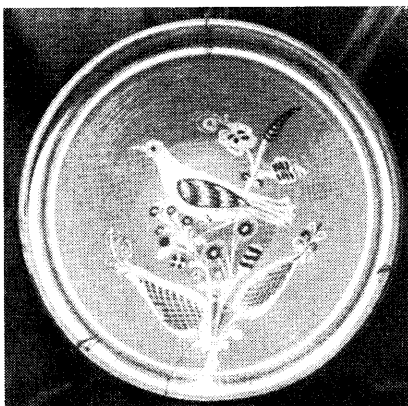
Keramik? Trä? — Nej. Materialet till de här nätta fåglarna är vanlig deg. Men de tjänar bättre som prydnad än som mat. Det vore också synd att äta de glada igelkottarna, de sagolika rådjuren, de stolta storkarna med småbarn i näbben och andra små söta figurer, som skickliga kvinnohänder, fantasi och ofta en fin känsla för humor har skapat!

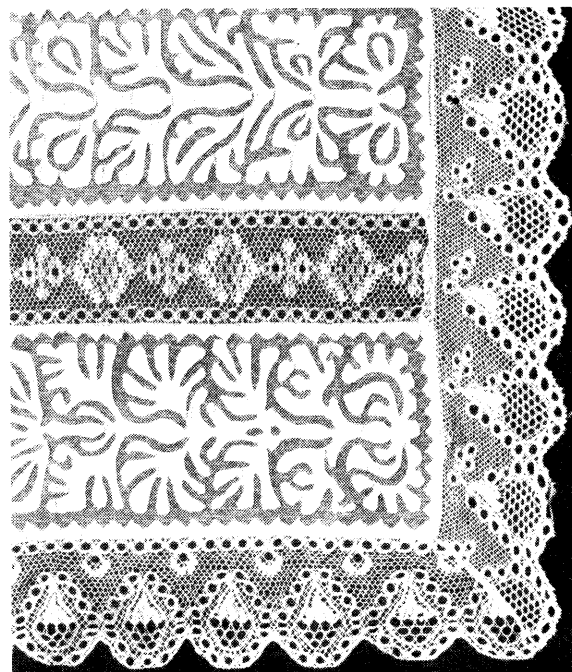

Det breda läderbältet var förr en viktig del av den manliga klädedräkten. I några trakter utsmyckas det — som ni kan se på bilden — med broderier, men det är vanligare med metallbeslag och metallutsmyckning. Ju vackrare bältet var, desto stoltare var pojken och desto större lycka gjorde han hos flickorna, vilket många folkvisor vittnar om. Enligt folktron kunde bältet också besitta trollmakt: mången legendarisk folkhjälnes styrka och osårbarhet fanns i detta.

Det vackra stengodset minner i form och dekoration om vårt eget, som tyvärr allt mer försvunnit för plasten...

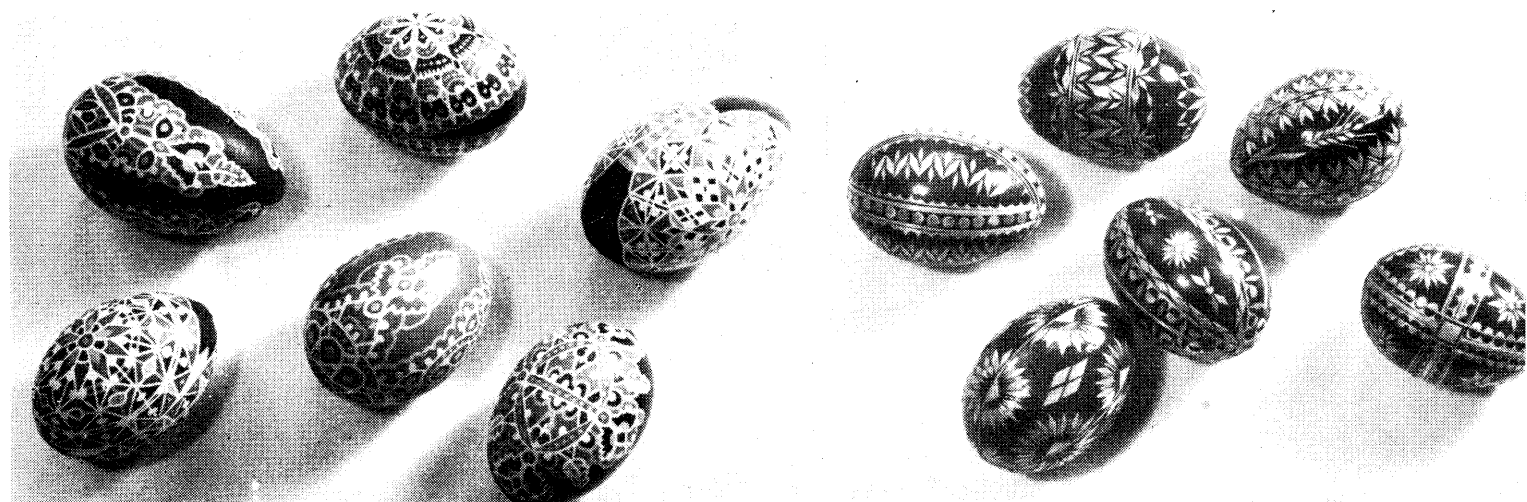
Målade ägg — en typisk anblick vid påsktiden. Redan långt före högtiden uppenbarar sig kvinnor från landsbygden på Prags gator, slår sig ned på trottoarkanten, öppnar sina stora konter och väskor, fyllda med ömtåliga varor. Det är få som kan motstå de färggranna lockelserna, som väcker gamla seder och barnomsminnen till livs. Det målade ägget är som symbol för påsken äldre än granen för julen. De måste finnas på bordet i varje familj. I synnerhet om det finns en giftas-

Den tjeckoslovakiska folkkonsten är rik på handarbeten — det ena vackrare än det andra. Det var det område där bondkvinnorna på bästa sätt kunde ge uttryck för sin skaparkraft och skönhetslängtan.

vuxen flicka i huset — vilken skam skulle det inte vara om hon inte hade något att ge de pojkar, som annandag påsk kommer för att piska flickan med en bandpydd, flätad videkäpp för att hon ska bli vacker hela året.

Äggen på högra bilden är målade för hand medan utsmyckningen på äggen på vänstra bilden består av halm, som skäres i små bitar och klistras på ägget. Den tredje metoden kräver inte heller mindre arbete — med en liten vass kniv skär man på det färgade ägget eller äggskalet vackra geometriska ornament, blommor och ibland också figurer av olika slag. Allt detta kräver inte bara stort tålamod utan också stor skicklighet. Därför förfärdigas äggen i hemmen oftast på ett enklare sätt. Det vita ägget målas med smält vax. Sedan lägges det i kokande färgblandning, vaxet smälter och lämnar efter sig ett vitt mönster.

I *Laxdaeilasagan* berättas om Höskuldur, en man från Island som levde på 900-talet. En gång då han var i Danmark köpte han en irländsk slavinna som var så skön att han betalade tre gånger mer än brukligt och detta fastän hon var stum. När deras son var sju år gammal fick Höskuldur av en händelse höra hur modern som satt på tunet med sonen talade till honom och gav honom goda råd. På det sättet fick han veta att trälinnan var en irländsk kungadotter och att hon hette *Melkorka*.

När sonen, *Olafur*, blev vuxen ville fadern att han fastän son till en trälinna skulle få till hustru Islands främsta kvinna. Hon hette *Thorgerdur Eigilsdottir* och hennes far var son till *Eigil Skallagrimur*.

rösträtt och valbarhet, arv, utbildning osv. År 1895 började hon ge ut »Kvinnotidningen». Det höll hon på med i 25 år och måste sluta endast därför att hon inte fick in prenumerationsavgifterna. År 1906 var hon med på FKPR-(föreningen för kvinnans politiska rösträtt)kongressen i Köpenhamn. Nästa år bildade hon *Kvinnosaksföreningen*. Hon reste då omkring i landet och försökte intressera kvinnorna för rösträtt och valbarhet. Den gången samlade man in 12.000 namn. Samma år gjorde Kvinnosaksföreningen en kvinnolista för valet i Reykjavik. Man besökte alla kvinnor i staden och man fick in de fyra namn som fanns på listan. Det året hade nämligen kvinnor i Reykjavik fått rösträtt och valbarhet.

MELKORKA

EFNI

Jakobína Sigurðardóttir
Sonargæla (Írland)
Þórunn Eiríksdóttir
Alþjóðsálgurinn 8. mars
Váðinn, Guðmundsdóttir
Sundur (Írland)
Ása Ottars
Rettindabærinn íslenskra
kvenna
Váðinn við dr. Selmu
Jonasdóttur
Höskuldur R. Björnsson
Höskuldur
Váðinn við dr. Selmu
Jonasdóttur
Nokkrar íslenskar lista
konur
Ragnheiður Guðmundsdóttir
Evanstúdentadéiling íslenskra
kvenna
Váðinn við Sigríði Eiríksdóttur
Höskuldur konur svo
fyrirspurnum
Sigríði Eiríksdóttir
Munabærinn
Um þjóðveginn (Írland)

1. HEFTI

MARZ 1960

16. ARG.

»Melkorkas» första sida.

KVINNOR PÅ ISLAND

NU OCH FÖR 1000 ÅR SEDAN

Först ansåg hon förslaget vara en dödlig förolämpning men när Olafur kom in i frustugan kunde hon inte motstå honom. Olafur och Thorgerdur fick en son vid namn *Kjartan Olafson*. Han sam i kapp med Olaf Tryggvasson över en fjord i Norge och vann. De två blev sedan hjärtevännar.

År 1944 när Island blev republik började *Rannveig Kristjansdottir-Hallberg* ge ut en kvinnotidning och hon beslöt att kalla den *Melkorka* som en symbol av att Islands kvinnor alltid varit stumma utom när de tog sina barn i knäet och gav dem goda råd. *Melkorka* är en vacker och ansedd tidning — den har 1.800 prenumeranter och åtta annonssidor trots att den kommer ut endast tre gånger om året.

*

Islands kvinnorörelse började på 1880-talet. Den skapades främst av *Briet Bjarnhedinsdottir*. År 1888 då hon var helt ung samlade hon 3.000 kvinnonamn under en vädjan till alltinget att kvinnor skulle få samma rättigheter som män in fråga om

Den 8 mars detta år talade dr Andrea Andreen vid ett möte i Reykjavik, anordnat av den isländska sektionen av KDV. Här berättar hon om den isländska kvinnorörelsens utveckling.

År 1914 bildades i Reykjavik en förening för arbetarkvinnor, »Framsteg». Den finns fortfarande. Numera har kvinnor lika lön i det tyngsta arbetet med fisken (filétillverkning, packning till saltning).

Redan 1911 fick kvinnor rätt att inneha alla statliga tjänster med lika lön. Den rätten kom till användning först 1924.

År 1918 då Island blev självständigt under Danmark fick kvinnor full rösträtt och valbarhet. Det var den 19 juni och det är kvinnornas dag på Island. 1921 kom den första kvinnan in i alltinget. Nu har man två kvinnliga ledamöter av de 60.

*

År 1926 övertog *Briet Bjarnhedinsdottir*s dotter *Laufey* ordföran-

deskapet i kvinnosaksföreningen efter sin mor. *Laufey Valdimirsdottir* var den första flicka som tog studenten på Island sedan flickor 1911 fått rätt att gå i alla skolor. Tidigare (1890) tog en flicka studenten som privatist. Andra hade studerat i Danmark. Island fick sitt eget universitet först 1911.

Det var *Laufey Valdimirsdottir* som i november 1945 for till Paris och deltog i den kongress vid vilken KDV bildades. Jag minns henne mycket väl. Hon var hjärtsjuk och skulle söka vård i Schweiz. Tragiskt nog dog hon plötsligt under kongressen. Härigenom fördröjdes Islands anslutning till KDV. År 1949 bildades en kvinnokommitté med uppgift att protestera mot Islands anslutning till NATO. År 1951 då regeringen begärde att amerikanska soldater skulle vara förlagda på Island fann kvinnorna att de måste sluta sig samman. Så bildades Islands kvinnoförbund för fred och kultur. Ordet kultur antyder sambandet med den första av Islands alla kvinnoföreningar, den som bildades redan 1894 och på sitt pro-

GEYSIR, en av Islands mest bekanta varma källor. Numera lär den endast då och då visa upp en sådan strålande kraft som på denna bild.

gram hade rösträtt och kultur, dvs. främst arbetet på ett isländskt universitet. Den föreningen är nu ansluten till Vita Bandet.

I samband med bildandet av Islands kvinnoförbund för fred och kultur, det som är anslutet till KD, skrev man till Islands alla lokala kvinnoföreningar. Det var 200; av dem ingick två som medlemmar. Den nuvarande ordföranden är Asa Ottesen. Hon har studerat i Sverige ett par år strax före andra världskriget. Hon är i 40-årsåldern, gift och har tre barn, mycket söt och intelligent. Hennes mor bildade på sin tid en förening för tvätterskor och byggnadsstäderskor och åstadkom bättre arbetsvillkor för dem. Den föreningen hör nu till »Framsteg» och Asa Ottesens syster leder den.

Inte minst tack vare Asa Ottesen har vår systerförening på Island ett gott anseende och betydande samarbete med andra kvinnoföreningar. Den 8 mars då jag talade där satt sjuksköterskornas stora namn, Sigridur Eiríksdóttir-Thorvaldsson, som ordförande och den som berättade om Islands kvinnorörelse var en av Islands främsta

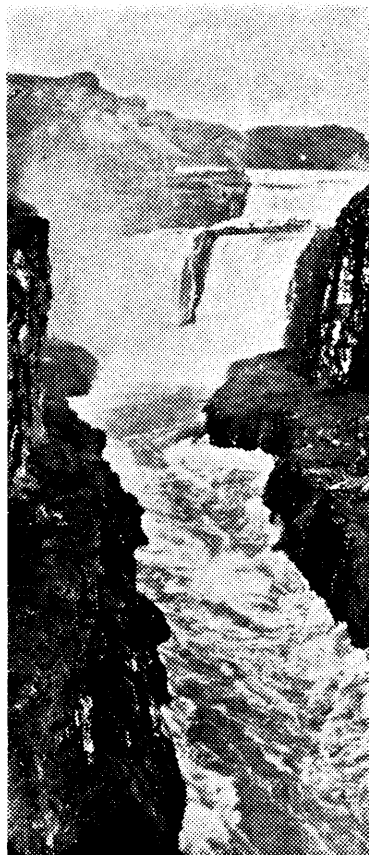
Fyllda 50 och ingen chans till ett arbete

nu levande kvinnor, Adalbjörg Sigurdardóttir. Hon föreslog spontant att mötet, 150 personer och många från andra kvinnoföreningar, skulle instämma i Kungälvkonferensens brev till de fyra stora. Ordföranden tog upp förslaget och det antogs med handuppräckning enhälligt.

Andrea Andreen

P. S. Islands natur är enastående skön även på vintern. Långa, rena linjer utan störande träd. Ett underbart färgspel över himmel och hav. Ändå såg jag inte den intensiva grönskan, inte jöklarna och vattenfallen och bara en liten varm källa i verksamhet.

Islands befolkning, som nu är 150.000, växer kraftigt. Födelse-talet är högt och barnadödligheten mycket låg.

GULLFORSÉN, ett av de ståtligaste vattenfallen på Island.

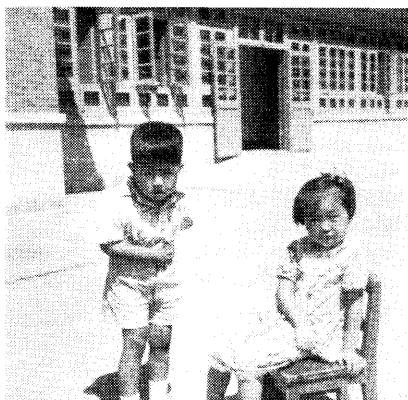
Jag läste i Vi Kvinnors förra nummer om likalönsproblemet och nog förefaller det som om människorna skulle hinna sätta sina fötter på månen innan den frågan lösts här hemma. Orsaken till att det går så trögt är inte »den högre bortovaron» som det pratas så mycket om. Orsaken är helt enkelt att arbetsgivarna har stora merinkomster just på den kvinnliga arbetskraften. Jag tänker exempelvis på hur det är i textilindustrin. Där har vi något som kallas »rullningen» och som måste passas hela tiden. Det är kvinnor som sköter det och det är knappt de kan ta den fattiga kvar-ten de ska ha för att äta sina medhavda smörgåsar. Medan männen i de flesta fall står vid maskiner som tillåter dem att också ta sig en rökpaus då och då, för maskinen sköter sig själv. Men de förtjänar 40 å 50 kr mer i veckan än kvinnorna. Männens ackordssatser är högre än kvinnornas, se.

Och sedan en annan sak: när vi kvinnor kommer upp i 40-årsåldern börjar man betrakta oss som överåriga. 15—16-åriga flickor får ännu mindre betalt än vi, alltså får de jobb och vi äldre kan gå. Jag går själv utan arbete, och eftersom jag kommit över 50-årsstreck har jag praktiskt taget inga förutsättningar att få något nytt. Bristande ordertillgång gjorde att personalen inskränktes vid det företag där jag arbetade. Nu står jag här utan chans att få ett nytt arbete, en bland tusentals andra ensamstående kvinnor som är »för gamla» att få arbete och för unga att få pension.

Vad ska vi leva på? Socialhjälp? Det var inte det man hade tänkt sig. Men för oss som börjar bli överåriga och inte tas emot på arbetsplatserna finns det inget annat. Nog är det bittert. Och nog är det bittert också att se hur litet fackföreningarna egentligen har att säga till om. Arbetsgivarna gör som de vill, det är sanningen.

Aina Karlsson

Kinesisk pedagogik

»En liten rund och präktig flicka satt på en liten stol och var morot...»

I Kina, där trängseln är så stor och människorna så många, hör man sällan skrik och rytanden, livet tycks flyta så lätt och lekande förefaller det. Individualisten västerifrån undrar förstas hur man bär sig åt för att lära sig samlevnadens svåra konst. Från födseln lär väl kinesbarnen inte skilja sig så värst från våra egna.

Vid några veckors besök i somras i Peking, Shanghai och hamnstaden Tsingtao vid Gula havet besökte jag flera daghem och lekskolor av mycket varierande slag, men överallt förklarade man: vi strävar till att lära barnen gemenskap, de leker och arbetar tillsammans och hjälper varandra när det behövs.

Hur detta går till i praktiken är inte så lätt att komma underfund med igenom alla språksvårigheter, men några glimtar uppsnappades.

I Tsingtao, byggd av tyskarna i början av 1900-talet med prydliga tegeltak och en fruktansvärt ful och klumpig katedral mitt i alltihop, besökte vi lokomotivarbetarnas daghem. Lokomotivfabriken var stadens största industri och redan 52 och 53 hade man byggt nya bostäder, kollektiv tvättstuga och bad och ett stort hus för barnen. En del mödrar hade arbete i fabriken, många sysslade med »hemslöjd», vilket omfattar skjortsömnad, broderier, spinning, mönsterklippning och många andra

saker. Barnkullarna var ej överväldigande, 3–5 småttingar i medeltal, vilket väl är ett resultat av kvinnofederationens arbete — det omfattar nämligen också undervisning i födelsekontroll. De yrkesarbetande mödrarna hade förtursrätt till daghemmet, därefter kom mödrar med flera småbarn.

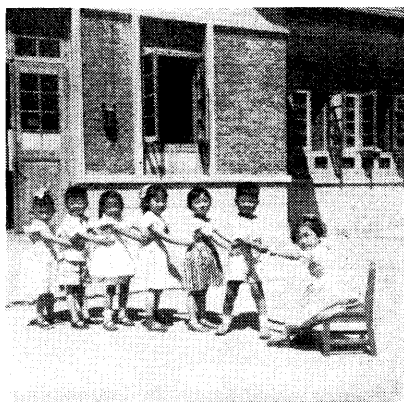
Ungefär tre hundra barn fanns i huset, uppdelade i avdelningar för tre år, fyra till sex år och sex till sju år. 2 yen (ca 4 kr.) betalades per månad och då ingick även lunch i priset. 1 yen har över huvud taget mycket större köpvärde än två svenska kronor, så jämförelser är svårt att göra, men någon betungande summa blir i varje fall aldrig 2 yen.

Barnen sysslade med ungefär vad man brukar i daghem: musik, dans, sång, klipparbete, lerslöjd, sport, att lära tala rent, recitation o. s. v.

Att lära sig tala rent, d. v. s. utan dialekt, är mycket viktigt i Kina där man förbereder det nya alfabetiska skriftspråket, som ju förutsätter ett gemensamt talspråk för alla kineser. Den svårlärda teckenskriften var ju nödvändig när man muntligen ej kunde förstå varandra.

Sex-sjuåringarna lärde sig skriva latinska bokstäver och skrev långa remsor kinesiska ord. Språket kom en betydligt närmare när man åtminstone kunde läsa det!

Dansen spelar en stor roll och övas flitigt. Danserna var kollektiva, man undvek individuella uppträdanden

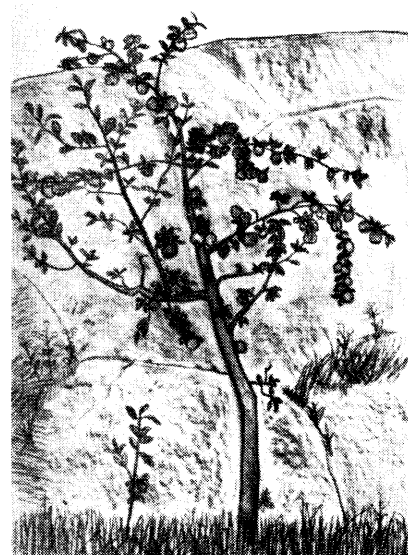
»Till sist kommer ekorren och se, då åker moroten upp med fart!«

och den söta lärarinnan var inte alls belåten när vi fotograferade en oemotståndlig treårig fjärl.

Barnen gjorde själva solfjädrar och blommor av papper i lysande färger. Särskilt tjusig var i alla fall morotsdansen. Den tillgick så här och utfördes av idel små treåringar.

En liten rund och präktig flicka satt på en liten stol och var morot. En lika rund och liten gentleman närmar sig, han går långsamt och stapplande, för han är en mycket, mycket gammal man. Han försöker dra moroten ur stolen men misslyckas skändligen. Nu kommer hans gamla, gamla hustru och hjälper till, men moroten låter sig ej rubbas. Så kommer sonen och sonhustrun, men det hjälper ej. Så kommer hunden och katten — inget resultat. Till slut kommer ekorren och se, då åker moroten upp med fart. Så bra går det när alla hjälps åt, från den minsta till den största!

Eva Palmær

Svensk konst och konsthantverk

har visats på en internationell utställning i Budapest under mars månad. Utställningen som anordnats av den ungerska KDV-sektionen i anslutning till Internationella kvinnodagens 50-årsjubileum har omfattat verk av kvinnliga konstnärer och konsthantverkare och icke mindre än 20 av deltagarna är svenskor. Övan en av de utställda målningarna, Mona Johanssons »Äppelträdet».

Måtte brevet inte komma för sent...

Av Yvonne Legeay

Som varje annan dag har den unga kvinnan öppnat brevlådan och förväntansfullt plockat ur kuverten och reklamlapparna och — som varje annan dag — stänger hon den med en suck. Sedan sju år är det dagligen samma suck. Så länge har hon dag för dag hoppats att brev-bäraren äntligen skall komma med det efterlängtrade brevet. Sju år av besvikelse, kamp, förtvivlan. Sju år som hon, hennes man och deras barn bestulits på. Skall brevet över huvud taget nåsin komma och äntligen ge besked om att hennes barn har rätt att leva, att vara lyckliga? Ty vart och ett av dem har dock rätt till en egen säng i ett ljust, vänligt och rymligt rum — eller kanske inte?

Det är nu redan sju år som den unga kvinnan och hennes familj varit inhysta i ett 4 meter långt och 3 meter brett rum.

När de flyttade in här var de bara två, men nu är de fem därför att den unga kvinnan trots allt tagit på sig moderskapets roll.

Varför, när de bor så trångt?

Ja, därför att ett kvinnohjärta är stort och varmt.

Nu är de fem och det är förfärligt.

Det är förfärligt när barnen växer upp och i sömnen stör varandra i den alltför trånga bädden.

Det är förfärligt när den lilla 6-åriga dottern inte kan vända sig i sömnen utan att böcker dräsar ner från vägghyllan.

Men skall man därför avstå från böcker och leva som djur?

Den unga kvinnan drömmer om vackra ting. Hon ser blommor, överallt blommor. Men ack, inte ens de enklaste krukväxter trivs hos dem. Redan efter en vecka börjar de vissna. För litet luft och för mycket damm. Blommor uthärdar bara en vecka. Men hur är det med barnen?

När hennes man om kvällen kommer hem från arbetet har han inte en vrå där han kan vila ut. Tid-

ningsläsning är inte att tänka på före 10, men då är han för trött och somnar över tidningen. Och dock är det viktigt att läsa tidningen.

Men också han har vakna drömmar. En dag uppstod under hans händer ett underbart matrum. Visserligen bara på en räknebokssida — ett utkast, planer... för senare.

De har så mycket att säga varandra. Just som två människor som älskar varandra. Men inför barnen är det inte lätt. Och om natten, när de har lagt sig, är mellanrummet mellan deras och barnens bädd knappa tio centimeter. Alltså?

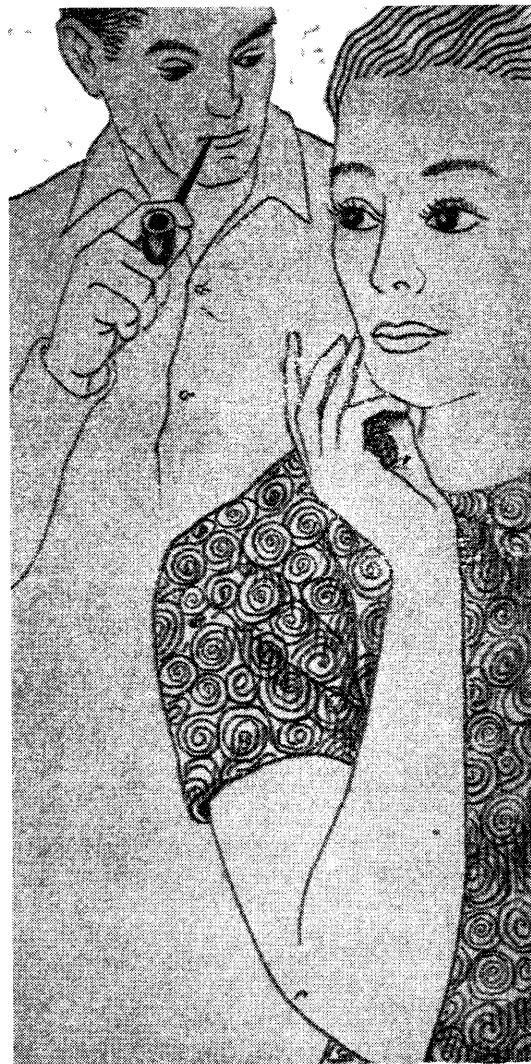
Var finns det plats för ett eget liv, för lycka, i en sådan trångboddhet?

Barnens ögon är blå som himlen och deras hår har den mogna rågens färg. Det är glada barn. De sjunger, de håller av varandra. Men ändå...

Den lilla ritar gärna, varenda pappersbit hon får tag i smyckar hon med bilder. Och vad ritar hon? Alltid detsamma. Hus, blåa, gula, röda. Alltid med fem fönster, ett för var och en av dem, och blommor framför och en stor trädgård.

— Det är underligt, sade lärarinnan en dag, hon kan inte hitta på något annat att rita.

Denna enkla skildring handlar om bostadsnöden, om hur det är för en familj att år efter år förgäves vänta på en hygglig bostad. Det är en fransyska som skrivit den, men författarinnan kunde lika gärna varit en svenska. Ty för dem som är offer för bostadsnöden måste läget te sig lika svårt antingen staden de bor i heter Paris eller Stockholm, Marseille eller Göteborg...

Underligt? Nej, hemskt är det!

För också i den lilla flickans ögon speglas drömmar, blåa drömmar. Kanske ännu omedvetet — drömmar om utrymme, ljus och skönhet.

Och sedan sju år krossas dessa drömmar mot de dystra väggarna i ett alltför litet rum.

I tidningen läser kvinnan om förfärliga saker, som får hennes nerver att dallra.

»En man har hängt sig i husvagnen, som tjänade som bostad åt honom och hans sju barn.»

»En kvinna har begått självmord och tagit sina barn med sig i döden.»

Och den unga kvinnan förstår dessa förtvivlade.

När hon låst brevlådan och går uppför trapporna verkar hon åldrad och trött. Framför dörren blir hon stående ett ögonblick. Hon måste först samla sig, hon måste se glad, ung och lycklig ut. För en mor gråter väl inte inför sina barn!

Ah, måtte det efterlängtrade brevet från bostadsförmedlingen bara inte komma för sent!

Den slarviga snigeln

Djupt, djupt inne i en mörk skog bodde det en gång en snigel-mamma med fem små snigelbarn. Fyra av dem var väldigt snälla och lydiga och kröp alltid lydigt in i sina små hus när kvällen kom eller när någon fara hotade. Men det femte barnet, snigelpojken Kalle, var en riktig odygdspåse. Ibland skrämde han sina småsyskon så att de fastnade med hornen i kläm när de hastigt skulle dra sig in i skalen och när de satt sig till rätta på hatten av någon läcker svamp för att äta frukost så kunde det hända att Kalle knuffade ned dem på marken där de blev liggande på rygg tills snigelmamma skyndade till hjälp.

Men allt det där hade väl ändå gått an bara inte Kalle varit så rysligt lat och slarvig. Aldrig ville han själv söka upp sin mat och en dag sade han till sin mamma:

— Vad ska det tjäna till att släpa huset med sig vart man går? Varför kan inte vi sniglar göra som andra skogens djur och uppsöka skydd när kvällen kommer? Här ska man gå och släpa på sitt hus hela dagen så man är alldeles förbi av trötthet när kvällen kommer. Jag vill inte vara med om det längre! Snigelmamma blev förskräckt över Kalles prat. — Aldrig har jag väl hört på maken. Du begär väl aldrig att jag ska bära huset åt dej?

Men se det var det Kalle gjorde. Och då ingen ville lätta hans börda, beslöt han lämna sitt hus, ty det kan sniglarna om de vill.

O, vad det kändes skönt! Hej, vad det gick undan när man kröp utan hus på ryggen. Kalle skulle minsann visa de där gamla sniglarna hur bra man kunde klara sig utan att vara så hemkär att man släpade stugan med sig vart man gick. Och tänk så långa strövtåg man hann göra på en dag! Kalle högg belåtet några tuggor ur en läcker svamp som stod vid vägkan-

ten, trallade en stump och sträckte belåtet ut spröten så långt han kunde för att se sig omkring riktigt ordentligt.

Den första dagen begav sig Kalle i god tid hem innan det blev mörkt.

Jo, mycket riktigt, huset stod därborta på grästorvan där han lämnat det i morse. Där kunde mamma själv se, vad skulle det tjäna till att vara så gammalmodig av sig så att man släpade huset med sig hela dagarna, då var det ju mest till besvär.

Nästa dag begav sig Kalle på en ny utflykt utan att ta huset med sig. Syskonen började bli en smula fundersamma över om inte Kalle trots allt hade rätt, ty mammas brukar ju kunna vara så gammalmodiga av sig.

*

Men så en dag hände det någonting som kom dem att inse att mamma ändå hade rätt. Strax intill på stigen där snigelfamiljen gånade sig i det daggvåta gräset kom en liten pojke traskande. Bäst som han gick böjde han sig ned och plockade upp snäckorna. Sniglarna skyndade sig att krypa in i sina gömslen. När pojken såg att snäckorna inte var tomma slängde han dem tillbaka i gräset. Asch, så förargligt, han som hade tänkt sig att finna en fin snäcka som han kunde sätta utanför leksakshuset på byrån hemma i sitt lilla rum. Förstrött tog han upp ännu en snäcka som låg ett stycke längre bort.

— Men, titta, det kunde man kalla för tur! Den vackra snäckan var tom. Just en sådan var det han hade önskat sig.

Kvickt stoppade han snäckan i fickan och begav sig hemåt. Nu är det bäst att man skyndar sig, ty solen sjunker snabbt bakom trädtopparna och snart blir det mörkt, tänkte pojken. Precis detsamma tänkte också en annan liten pojke, nämligen Kalle snigel. Efter en härlig dag i frihet hastade han sig

hemåt så snabbt han bara förmådde. Tänk ändå så lätt det gick, och tur var väl det, ty i kväll var han en smula försenad. Hade han nu haft huset att släpa på så hade han väl aldrig kommit fram i tid till mamma och syskonen den kvällen.

Men det var fasligt så lång vägen var, men om allt stod rätt till borde huset stå därborta bakom ormbunkssnåret. Kalle sträckte ut sina spröt för att kunna se bättre i skymningen, nej, huset syntes faktiskt inte till. Därborta låg emellertid mammas snäckhus. Om han skulle fråga henne om hon hade sett hans hus? Men mamma hade redan krupit in för dagen och det var faktiskt en smula förargligt att komma och knacka på så här sent efter alla förmaningar hon givit honom.

Nej, han fick väl ge sig till tåls och leta en stund till innan han anlidade andras hjälp.

Kalle sökte och sökte, men huset var och förblev borta. Nu var det redan mörkt och ganska kyligt, ty det var långt lidet på hösten. Om han ändå skulle knacka på hos mamma? Bannor skulle han förstås få, men mamma var ändå snäll och gav aldrig stryk. Sagt och gjort, Kalle knackade försiktigt på mammas snäcka.

Mamma stack ut sina långa spröt och såg sig försiktigt omkring, vem kunde det vara som knackade på så här sent på dygnet? I skumrasket upptäckte hon till sist Kalle.

— Jaså, är det du. Vad står på? Varför går du inte och lägger dej?

— Mitt hus är borta, svarade Kalle. Och nu vill jag bara fråga dej om du visste vad det har tagit vägen.

— Det första ett snigelbarn skall lära sig är att hålla reda på sitt hus. Gör man det så vet man också var man har det när kvällen kommer.

Mamma lät arg, Kalle slog skuldmedvetet ned blicken. Hans karska humör var som bortblåst och när mamma ändå fortsatte att gråla kunde han inte hålla tårarna tillbaka.

Då veknade snigelmammans hjärta med ens.

— Om jag inte hade det så trångt i min stuga så skulle du få krypa in hos mig i natt, men nu är det ju så, att vi sniglar är så trångboddade att vi faktiskt inte ens kan ta emot våra allra närmaste för en

Det är inte bara vi människor som längtar efter sommaren, det gör också alla djuren, för då blir livet lättare på alla sätt. Varenda kossa och varenda liten kalv är som galna av glädje när de släpps ut på sommarbete. Det är annat det än att stå i ett bås eller en kätte i den mörka ladugården!

natt. Men du kan ju alltid försöka att tränga dig in här, så får vi se hur det går!

Kalle försökte, men det gick inte alls.

— Om jag inte vore så gammal och stel så skulle jag försöka krypa ut ur mitt skal och lämna plats för dig tills i morgon bitti när det blir ljust. Ty då hittar vi säkert på ditt hus, tror jag.

Mamma försökte krypa ut ur sitt skal, men förgäves. Efter långa fruktlösa försök att få låna hus hos mamma kröp Kalle vidare och försökte tränga sig in hos syskonen. Men där blev han bara avsnäst och bortvisad.

Nå ja, tänkte Kalle, jag är inte den som tänker gå runt som en tiggare och söka hus. Jag skall minnsann visa dem att jag kan klara

mig utan deras hjälp. Plötsligt kom han att tänka på den stora furustammen som låg kullfallen ett stycke därifrån. Där hade han och syskonen brukat leka kurra gömma. Under de stora lösa barkstyckena kunde han säkert finna skydd över natten.

Kalle trevade sig fram till trädet, kravlade upp för stammen och kröp så djupt ned under barken som han bara kunde.

Hu, det var kallt och ruggigt, men för en natt skulle han väl hårdna ut. Han låg länge och suckade och huttade innan han till sist föll i sömn.

Nästa morgon vaknade han tidigt vid att solen värmdes så skönt på barken. Det kändes härligt för en stackars hemlös snigel. Kalle sträckte på sig och vände sig på andra sidan. Här var det riktigt skönt,

det var bara en sak som störde honom — det knackade så besynnerligt i barken. Nåja, sådant fick man väl ha överseende med när man inte låg hemma i sitt eget hus. Kalle begrep inte vilken fara som lurade på honom.

En stor hackspett på flykt mot varmare trakter hade slagit sig ned på stammen för att söka sin frukost och gissa om han blev glad då han såg Kalles feta kropp skymta i en barkspricka. Med ett par slag med sin kraftiga näbb hade han vidgat sprickan i barken, släpade kvickt fram Kalle snigel och lät honom försvinna i sitt vida gap.

Med ett glädjeskri flög hackspetten upp i närmaste gran för att vila en stund efter den läckra opåraknade frukosten. Men bland tuvor och kvistar kravlade snigelmamma och hennes småttingar för att söka efter snigelpojken som inte ville förstå att det inte går för sig att vara slarvig här i livet.

EN SOMMARKJOL

för tonåringen kan vara hur färgglad och lustig som helst. För er som är så duktiga att ni själva snor ihop en kjol för sommaren kanske det här kan inspirera. Kjolen som är i bomullstyg i en mild grön färg är försedd med roliga applikationer. De stora flugsvamparna är gjorda i rött bomullstyg med vita prickar, tupporna i svart- och vitprickigt och de små hönorna i en mild blå färg med vita prickar. Och så bär man en enkel vit blus till.

Kvinnor från hela världen möts i Köpenhamn

Initiativkommittén, som arbetar med förberedelserna för firandet av Internationella kvinnodagens 50 år, har beslutat att förlägga festligheterna till Köpenhamn under dagarna 21–24 april. I ett upprop väddar kommittén till kvinnorna och deras organisationer världen runt att sända deltagare till jubileumsfestligheterna. Det heter i uppropet bl. a.:

För femtio år sedan möttes kvinnor från en rad länder i Köpenhamn och gav uttryck för sin vilja att gemensamt kämpa för sina rättigheter och ställa alla sina krafter i fredens tjänst. Där beslutades att årligen fira en internationell kvinnodag.

Under de gångna femtio åren har kvinnorna gjort stora framsteg. En ny kvinna har trätt fram, vars rättigheter är fastslagna i Förenta nationernas charta.

Men kampen är ännu inte slut. Ännu åtnjuter inte alla kvinnor fullständiga rättigheter, ännu är freden inte säkrad.

Vi inbjuder alla organisationer, alla som är för kvinnans befrielse, att stödja den internationella kvinnoträffen, som äger rum i Köpenhamn den 21, 22, 23 och 24 april. Denna träff erbjuder möjlighet att hedra kvinnorörelsens förkämpar, ta en återblick på det förgångna och ur de segrar som redan vunnits hämta krafter och erfarenhet, som säkrar ett framgångsrikt genomförande av kommande uppgifter och kommer att bidra till att för alltid befria världen från krig.

PROGRAMMET

Torsdagen den 21 april

Förmiddagen:

- Mötets festliga öppnande.
- Musikalisk upptakt.
- Hälsningar.

— Kvinnorörelsens förkämpar hedras.

— Resultaten av ett halvt århundrades arbete för kvinnans rättigheter.

— Framtidsutsikter.

— Kvinnornas roll och ansvar för att befria världen från krig, hunger och okunnighet.

Eftermiddagen:

— Plenarmöte.

— Kvinnans deltagande i det ekonomiska livet.

— Kvinnans medborgerliga rättigheter.

— Hennes deltagande i det offentliga livet.

— Sociala inrättningar som gör det möjligt för kvinnan att förena sin verksamhet utom hemmet med sina husliga plikter.

— Kvinnans utbildning och kulturella utveckling.

— Kvinnoorganisationernas och alla kvinnors uppgifter i arbetet för internationell avspänning, avrustning och samarbete mellan folken.

(Efter sammanträdets slut utses kommissioner i anslutning till de ämnen som behandlats.)

*

Fredagen den 22 april

— Kommissionerna sammanträder.

*

Lördagen den 23 april

— Kommissionerna sammanträder.

*

Söndagen den 24 april

— Plenarmöte.

— Rapporter om kommissionernas arbete.

— Uppläsning och antagande av de dokument och uttalanden som mötet beslutar om.

— Avslutningstal.

— Konstnärligt program.

Utställningar

— Verk av författarinnor och kvinnliga vetenskapsmän.

— Kvinnopressen.

— Kvinnans rättigheter inom ramarna för Förenta nationernas organisation och dess särskilda organisationer.

— Filmfestival.

— Konstnärliga föranstaltningar o. s. v.

Lyckad fredsuppmarsch i Hallstahammar

Trots bitande köld och friska vindar samlades drygt 70-talet kvinnor till den demonstration mot kärnvapen, som anordnats av Hallstahammars SKV-avdelning och Västmanlands distrikt av Svenska Kvinnors Västerförbund söndagen den 28 februari. Tillsammans med en mängd åskådare samlades man vid järnvägsstationen för uppställning. Med trumma och fanor i spetsen gick tåget med fredsparoller och paroller mot kärnvapen samt mängder av facklor genom samhället till nya Folkets hus stora lokal Forum, där offentligt möte hölls med omkring 200 deltagare.

Distriktets ordförande, fru Rut Bohman, hälsningstalade. Hon erinrade om 50-årsminnet av instiftandet av Internationella kvinnodagen, som varje år firas över hela världen av arbetarrörelsens kvinnor den 8 mars. Efter fru Bohmans anförande framförde Hallstahammar ABF:s Damkör några sånger. Kvällens höjdpunkt blev dr Andrea Andreens föredrag. Hon belyste situationen i dagens värld och klarlade för åhörarna hur nödvändig en total avrustning är i atomåldern — om mänskligheten vill överleva. Dr Andreens framställning präglades av stor mänsklig värme. En stor fredsvän, som man är glad att man haft förmånen att få höra, var omdömet från publiken, som belönade hennes tal med stormande applåder.

Fru Ella Dybeck spelade på piano två musikstycken och en talkör framförde Gunhild Tegens »Kvinnokör».

Efter mötet undertecknade deltagarna ett brev till de fyra stora inför den beslutade toppkonferensen och instämde i de förhoppningar som kvinnornas internationella avrustningskonferens i Kungälv i brev till de fyra stora gav uttryck åt: stopp för alla kärnvapenprov och överenskommelse om allmän och total avrustning.

KÜHLUNGSBORN

MÅLET för sommarens BÄSTA och BILLIGASTE utlandssemester

Årets ÖSTERSJÖVECKA hålles den 2—10 juli — 9 underbara semesterdagar vid en av TDR:s förnämsta badorter vid Östersjön.

De vidsträckta sandstränderna står till förfogande för den som vill njuta av sol och hav.

Den som vill ha ut litet mera av sina semesterdagar kan bara välja och vraka bland det rikhaltiga program som bjuds. Här några exempel:

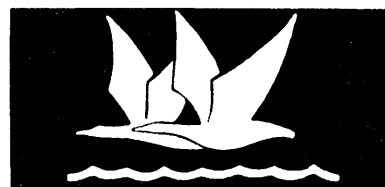
Stort FESTSPEL med över 2.000 medverkande. — Musik- och teatervecka. — Internationella idrottstävlingar. — Folkfester. — Filmpremiärer — utställningar.

Fria resor och inträde till tre av veckans stora arrangemang ingår i priset liksom fria resor till Rostock och på Rostocks stads bussar och spårvagnar.

Tre måltider varje dag på restaurang är inkluderad i resans pris i vilket även ingår valfri måltidsdryck.

Avfärden sker från Trelleborg lördagen den 2 juli. Exakt avresetid och färjelägenhet meddelas i god tid varje resenär.

Anmälningsavgiften är 35 kr och insändes samtidigt med anmälan. Om avbeställning sker före den 15 juni återbetalas 25 kr.

PRISKLASS I

185:—

HOTELL och PENSIONAT

Prisklass II

170:—

PRIVAT RUM

ANMÄLNINGSBLANKETT

Insändes med anmälningsavgiften — 35 kr — till Svenska Kvinnors Vänsterförbund, Norrtullsgatan 5, Stockholm Va. Postgiro 5 13 23.

Namn:

Titel:

Adress:

Jag önskar deltaga i den pris-
klass jag förprickat i rutan.

PRISKLASS { I ☐
II ☐

ÄR DET RÄTTVIST?

Forts. fr. sid. 9

ingen kan ju själv bestämma när han eller hon uppnår 67 års ålder.

Men ingen änka kan ju heller rå för när änkeståndet inträtt!

Om det förslag till änkepensionering som nu förelagts riksdagen blir antaget, vilka konsekvenser kommer det att få? Låt oss ta ett par exempel:

En femtioårig kvinna blir änka efter den 1 juli i år. Hon kan ha en vävlönad anställning, kanske en icke föraktlig förmögenhet och dessutom pension efter maken om denne haft sådan anställning att familjepension utgår efter honom. Hon kan ha det hur hyggligt ställt som helst i ekonomiskt avseende, det spelar ingen roll — hon får i alla fall som råge på det hela 2.750 kr i änkepension från staten. Ty maken avled efter det magiska datumet 1 juli 1960!

Det andra exemplet:

En sextioårig kvinna har varit änka sedan 1956. Någon förmögenhet har hon inte och efter maken,

som var industriarbetare, utgår ingen pension. Några timmars städning varje dag ger henne en inkomst på 85 kr i veckan. Eftersom maken avled redan 1956 är det utslutet att hon skall kunna få ett öre i pension utan behovsprövning. Men inte ens behovsprövad pension kan hon få — de 85 kronorna i veckan ger henne en årsinkomst på c:a 4.400 kronor — och det är för mycket för att hon skulle kunna få någon änkepension!

Kan någon kalla sådant social rättvisa? Det hjälper inte att man försäkrar att man sedan ska titta på hur de äldre ankornas situation skall kunna lättas. Bara det förhållandet att förslaget innebär att den som blir änka den 30 juni detta år ska få drygt 900 kr *mindre* i pension än den som blir änka en dag senare, säger oss att någon rättvisa inte kommer att vederfaras de äldre ankorna om det nu framlagda förslaget går igenom.

Någon invänder kanske att den obligatoriska tjänstepensionen, som trätt i kraft i år, också kommer att ge mycket litet åt dem som inom

de närmaste åren uppnår pensionsåldern och inget alls åt dem som redan befinner sig där. Men det är en annan sak — den är nämligen uteslutande byggd på avgifter från arbetsgivarna och från staten, avgifter som först i år börjat inbetalas till fonderna. Men för en sådan sak som änkepensionen utgår inga särskilda avgifter — alla är vi med och betalar till änkepensioner, barnbidrag och andra sociala utgifter. Varför skall då den ena änkan, som till på köpet kanske har det riktigt bra ställt, utan någon behovsprövning få en summa som en annan änka på grund av tidigare inträde i änkeståndet inte ens med den strängaste behovsprövning kan få, fast hon lever på existensminimum. För det får väl en hundralapp i veckoinkomst ändå betraktas som.

Skall behovsprövningen slopas så skall den slopas för *alla* änkor som uppnått en viss ålder, inte bara för dem som efter ett visst magiskt datum blir änkor.

Det som i dag behöver göras för att förbättra ankornas situation är inte i första hand att slopa behovs-

Det dröjer med rättvisan

I de centrala avtalsförhandlingarna krävde LO att de särskilda lönelistorna för kvinnor skulle slopas. Resultatet blev att arbetsgivarna, som ville skjuta upp saken till 1970, slutligen gick med på att man under en tidrymd av 5 år ska få dem ur världen. LO uppmanade förbunden att nu sätta in kraft på att få frågan löst.

Fortfarande rör vi oss alltså på löftenas fält — hur det kommer att gå beror i första hand på den aktivitet som fackföreningarna utvecklar för att bringa frågan till en lösning. Erfarenheten säger oss att de fackligt organiserade kvinnorna måste vara mycket aktiva när det gäller att här bevaka sina intressen. Vi hade hoppats på en uppgörelse som med en gång strök ett streck över kvinnolönelistorna, det skulle ha varit ett första steg på vägen mot rättvisa åt kvinnorna. Nu stannade det vid en utfästelse. Också det är ju på sitt sätt en framgång om den innebär att fackföreningsrörelsen nu är fast besluten att verkligen göra något. Och det måste man väl ändå förutsätta.

Hittills har arbetsgivarnas argument mot likalönskravet varit »den högre bortovarofrekvensen», »kortare yrkesliv» med mera sådant. Nu är de inte längre gångbara, men det finns ju andra sätt. Så här skriver tidningen Arbetsgivaren:

»Ett omfattande arbete med revision av avtalens strukturella uppbyggnad förestår nu. I många fall kommer denna revision sannolikt att leda till att avtalen kommer att innehålla lönesatser för flera, men homogena grupper än förut. Inom varje sådan grupp blir lönesatserna för män och kvinnor lika.»

Vad innebär det om inte att man har för avsikt att även i fortsättningen placera kvinnorna i de lägsta lönegrupperna. Det är ju så det går till exempelvis inom den statliga förvaltningen. Där är c:a 90 % av de kvinnliga tjänstemännen placerade i de lägre lönegraderna upp till 12:an. Och ungefär likartat är det i kommunerna. Ett exempel från Göteborg, som jag nyligen såg i en tidning, är belysande: djurskötaren i Slottsskogen, som sköter om sälen och geten, står i lönegrad 10 A medan stadens sjuksköterskor är placerade i 8 A. Förklaringen kan näppligen vara att vårdan om friska djur skulle vara viktigare och mera ansvarsfylld än den om sjuka människor. Men sjuksköterskorna är kvinnor och därmed är saken klar.

Britta

MUSSLIN är mycket populärt just nu och smidigt och behagligt att bära är det som bekant. Liksom modellerna på sid. 9 kommer den här från Finland, närmare bestämt Finska Andelspartiaffärens Konfektionsmodeller, och materialet är musslin i en mönstring som vi ser mycket av också i Stockholm just nu. Den är klädsam, inte sant?

prövningen utan i stället att avsevärt höja den tillåtna inkomstgränsen. Att begära att en människa skall kunna existera på c:a 80 kr i veckan i denna dyrtid är horribelt.

Det man vill med sociala reformer är väl ändå att i första hand hjälpa dem som är mest i behov av hjälp. Det förslag som nu förelagts riksdagen till lösande av ankornas problem tar ingen hänsyn till hjälpbehovet. Vi kan inte tro att riksdagens kvinnliga ledamöter kommer att bifalla ett sådant förslag.

V. S.

Svenska Kvinnors Vänsterförbund (SKV)

uppstod år 1931 och har utvecklats ur föreningen Frisinnade kvinnor, som bildades 1914. Det bygger på samarbete mellan olika åsiktsriktningar och har därvid alltid hävdat sin tro på kvinnornas särskilda uppgift för fredens sak och sin övertygelse att samhället måste omdanas till att motsvara även de kvinnliga medborgarnas behov.

SKV är sedan maj 1946 svensk sektion av Kvinnornas Demokratiska Världsförbund (KDV), som omfattar över 200 miljoner kvinnor i 80 länder. KDV och dess nationella organisationer kämpar för att vinna och praktiskt förverkliga kvinnornas rättigheter: rätt att rösta och att väljas, rätt till arbete, till lika lön för lika arbete och till befordran; rätt till undervisning och yrkesutbildning och till social trygghet för moder och barn.

KDV och dess nationella organisationer kämpar för att tillförsäkra alla barn ett lyckligt liv i trygghet; undervisning och goda bostäder, hälsovård, sund litteratur, goda fritidssysselsättningar. KDV vill samla all världens kvinnor oberoende av hemort, ras och livsåskådning till försvar av freden.

Tidningen

V I K V I N N O R

Redaktör och ansvarig utgiv.:
VALBORG SVENSSON

I redaktionskommittén:
SIGNE FREDHOLM
BIRGIT JANSSON

*

Utkommer med nio nr per år
Prenumerationspris per år 5 kr
Lösnummer 75 öre

Postgiro: 513 23. - Norrtrullsgatan 5, ½ tr. Stockholm Va

SVENSKA KVINNORS
VÄNSTERFÖRBUND
Tel. 32 80 96

Tryckeri AB Plantryck, Sthlm, 1960